

De naam van God

Thema: De Tien Geboden
1 Samuel 17

a. Een geestelijke strijd (1 Sam. 17: 1-11)

UITLEG VAN DE TEKST

Het is oorlog in Israël. De Filistijnen trekken tegen hen op. Saul roept zijn leger bij elkaar. Ze komen in de buurt van Bethlehem tegenover elkaar te staan. De Filistijnen op de ene berg, de Israëlieten op de andere berg. Tussenin ligt een vallei. De Filistijnen hebben een bijzonder wapen: de reus Goliath. De cijfers zijn indrukwekkend: hij is ongeveer drie meter lang, zijn harnas weegt 55 kilo en alleen al de punt van zijn speer is meer dan zes kilo. En Goliath daagt Israël uit: 'Waarom zouden we het ingewikkeld maken? Laten we er een kampgevecht van maken. Laat iemand van jullie met mij vechten. Als hij wint, dan zijn wij slaven van jullie. En als ik win, dan zijn jullie onze slaven.'

Maar Goliath doet nog meer. Hij hoont Israël (vers 10). Honen is een kernwoord in dit Bijbelhoofdstuk. We komen het zes keer tegen: in vers 10, 25, 26 (2x), 36 en 45. En ten diepste raakt dit honen de God van Israël Zelf. Israël is immers niet zomaar een volk. Het is het volk dat God apart heeft gezet uit alle volken van de aarde als Zijn persoonlijk eigendom, waaraan Hij Zijn beloften heeft gegeven (zie o.a. Gen. 12: 1-3). Omdat de Heere Zich aan Israël heeft verbonden, is deze oorlog tussen de Filistijnen en de Israëlieten een geestelijke oorlog. Gods Naam, Zijn reputatie en Zijn beloften staan op het spel.

De Israëlieten lijken dat niet te beseffen. In ieder geval reageren ze heel verkeerd op deze situatie. Ze zijn bang en onder de indruk van Goliaths ver-

schijning. Ze kijken niet verder dan wat voor ogen is (zie 1 Sam. 16: 7). Ze laten Goliath ook z'n gang gaan, maar liefst veertig dagen lang (vers 10 en 16). Dat mag zeker koning Saul zich aantrekken. Hij was niet voor niets tot koning gezalfd. In plaats van te vrezen, had hij moeten bidden en zich vast moeten klampen aan het verbond en de beloften van God. Als iemand met Goliath had moeten strijden, dan was hij het wel.

TER OVERWEGING

Het derde gebod heeft een heel brede betekenis. Het verkeerd of ijdel gebruiken van Gods Naam heeft te maken met het hooghouden van God en alles wat Hem lief is. De spot van Goliath richt zich op Israël. Maar tegelijkertijd haalt hij God Zelf naar beneden, omdat God Zich aan Israël heeft verbonden. Alles wat God lief is, moet voor ons heilig zijn (o.a. Zijn Woord, de kerk, de zondag enz.). Saul en de Israëlieten halen Gods Naam ook naar beneden. Zij laten Goliath maar spotten en hebben geen vertrouwen op God en vinden geen houvast in Zijn beloften voor Israël.

b. David komt op voor de Naam van God (1 Sam. 17: 12-39)

UITLEG VAN DE TEKST

Maar dan lezen we in vers 12 over David. Schijnbaar toevallig (maar zo leidt God de dingen vaak!) komt hij in het legerkamp van Israël en hoort hij het gehoon van Goliath. En bij hem zien we een andere reactie. Hij is niet bang, maar heilig verontwaardigd. Hij beseft wat hier gebeurt. Gods Naam en reputatie staan op het spel. Hoe kunnen de Is-

raëlieten het toelaten dat Goliath de ‘gelederen van de levende God’ zo lastert (vers 26). Mooi wat David hier over God zegt. Hij noemt God de ‘levende’ God. Dat wil allereerst zeggen: de enige God Die leeft. Andere goden zijn nepgoden. Dat God de levende is, wil daarnaast ook zeggen dat God een God is Die op mensen betrokken is en Die daadwerkelijk handelt en ingrijpt. Met deze God durft David ook het gevecht met Goliath aan. Het is niet Davids zaak, ook al beschuldigt Eliab hem daar wel van (vers 28-29), het is Gods zaak. Daarom heeft hij ook het harnas van Saul niet nodig (vers 38-39).

TER OVERWEGING

Opkomen voor de Heere God en Zijn Naam heeft niets te maken met overmoed of zelfvertrouwen. Het gaat niet om ons, onze naam en onze kracht, het gaat om de Heere God, Zijn Naam en de kracht die Hij schenkt. Daarom heeft David ook zoveel vertrouwen en gelooft hij in de goede afloop van de strijd. Het harnas van Saul past niet, maar hij heeft het ook niet nodig. Zo mogen ook wij vrijmoedig en met vertrouwen opkomen voor de Heere God en Zijn Naam. Dit geldt trouwens voor het hele leven met de Heere God. Het is een strijd in Gods kracht. Heel mooi verwoordt Paulus dat in Filippenzen 2: 12-13: ‘Werk aan uw eigen zaligheid (...) want het is God, Die in u werkt zowel het willen als het werken, naar Zijn welbehagen.’

c. Davids overwinning (1 Sam. 17: 40-58)

UITLEG VAN DE TEKST

In het vorige hoofdstuk zijn we ervoor gewaarschuwd dat we niet zomaar moeten afgaan op wat we met onze ogen kunnen zien (1 Sam. 16: 7). Dat geldt ook hier bij het gevecht tussen Goliath en Da-

vid. Een ongelijke strijd. Een reus tegen een herdersjongen. Maar David heeft een krachtiger wapen dan het zwaard, de speer en de werpspies van Goliath. Hij komt in de kracht van de God Die Goliath belachelijk heeft gemaakt (vers 45). Nog even en iedereen zal weten dat Israël een God heeft (vers 46). Juist omdat de strijd zo ongelijk is, komt dat heel duidelijk uit. God strijdt voor Israël (vers 47). Ondertussen gebruikt Hij David en zijn slinger wel. En zo worden Goliath en de Filistijnen overweldigend verslagen. Wat een les voor Israël en Saul. De Heere God is hun vertrouwen meer dan waard.

TER OVERWEGING

Mét God of zonder God maakt het verschil in ons leven. Een reus zonder God verliest het van een herdersjongen mét God. David ging op Goliath af in de ‘Naam’ van de HEERE van de legermachten (vers 45). Daarmee zegt David dat hij strijdt voor de reputatie of de eer van God. Maar daarmee zegt hij ook dat hij komt in vertrouwen op de ‘Naam’ van de HEERE, de God van het verbond. De ‘Naam’ van God wil in de Bijbel vooral ook zeggen: de manier waarop God Zich bekend heeft gemaakt. God heeft ons Zijn Naam gegeven. Hij heeft laten zien wie Hij is. Dan mogen wij vandaag denken aan de Bijbel, maar vooral ook aan de Heere Jezus. Hij is de ‘Naam’ van God bij uitstek (Joh. 1: 18). Hij zegt in Johannes 17: ‘Ik heb Uw Naam geopenbaard aan de mensen die U Mij uit de wereld gegeven hebt’ (vers 6). Gods Naam hooghouden en eren wil vooral ook zeggen: vertrouwend leven vanuit die openbaring van God in Zijn Zoon. Dan kun je net als David alle Goliaths aan. Ook al ben je in jezelf nog zo klein, zwak en zondig. ‘Wanneer ik zwak ben, dan ben ik machtig’ (2 Kor. 12: 10).

GELOOFSLEER

Heidelbergse Catechismus, zondag 36.